

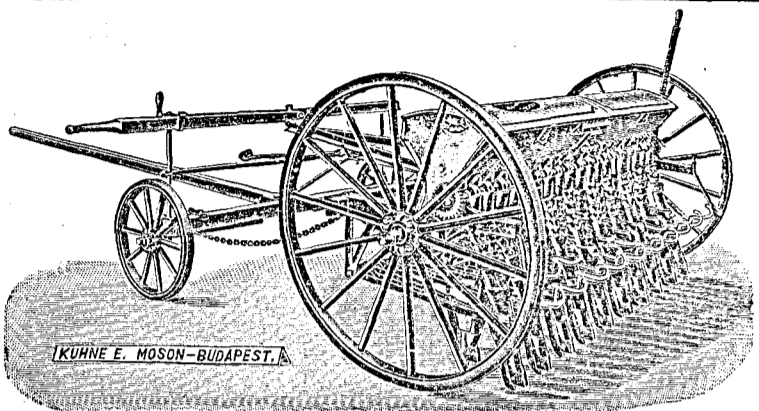
Tokajban

ERDÉLYI GAZDA

XXXVIII. EVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1906. SZEPTEMBER 30.

39. SZAM

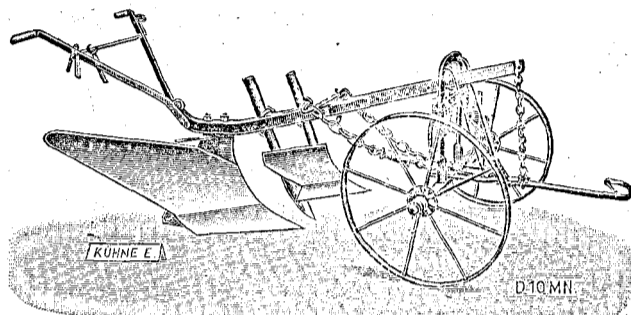
KÜHNE E. MOSON-BUDAPEST.

KÜHNE E. MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁRA FŐRAKTÁR: BUDAPEST

1672

VI., VÁCI-KÖRÚT 57/a.

SZALLIT MINDENMŰ MEZŐGAZDASÁGI GÉPEKET ELSŐRENDŰ KIVITELBEN

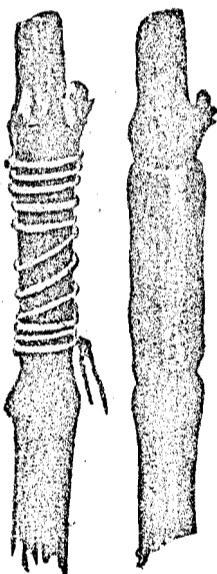
KÜHNE E.

D.10 MN.

AZ ŐSZI
IDÉNYRE:

EKÉKET (UJDONSÁG BIPPART- FÉLE ALTALAJEKE.)

HIRNEVES SORVETŐGÉPEKET
MŰTRÁGYASZÓRÓKAT, BURGONYAEMEMŐGÉPEKET, GABONATISZTÍTÓ
ÉS SZELELŐ-ROSTÁKAT, BORSAJTÓKAT ÉS SZŐLŐZÚZÓ-GÉPEKET.

ELADÓ

100,000 drb. piros „DELA-
WARE“ sima és gyökeres
vessző, melyet sem oltani, sem
permetezni nem kell s a philo-
xerának ellenáll. Az ismert fa-
jok között a legerősebb bort
adja. — Egy és két éves
fás és zöld oltvány, dus gyö-
kérzettel: 9 bor- és 21 leg-
kiválóbb csemege fajban.

Európai sima és gyökeres
vessző, számos bor- és cse-
megefajban.

Riparia Portalis gyökeres I.
és II. osztály a legmérsékeltőbb
áron. 1793

Számos elismerő levél.
Arjegyüket, mely a „Dela-
ware“ s egyéb szőlőfajok
részletes ismertetését és sok
hasznos tudnivalót tartalmaz,
kivánatra ingyen és bér-
mentve küld:

SZÜCS SANDOR ÉS FIA
szőlőtelepe BIHARDIÓSZEG

Magyar Jelzálog Hitelbank

képviselőse

Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)

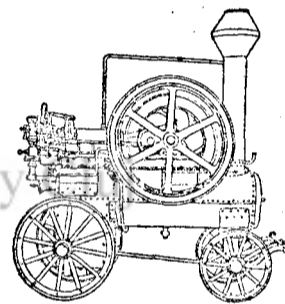
Az intézet alaptőkéje 40 millió korona

záloglevél kölcsönöket

nyújt földbirtokra és nagyobb városok-
ban fekvő házakra 4%-os és 4½%-os

záloglevelekben.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a meg-
szavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazda-
sági Egylet“ bizalmi férfai adnak véleményt. 1001

1725

Beck és Gergely

Budapest, V.,
Váci-ut 12.

Benzinmotoros cséplőkészletek. Teljes malomberendezések.

benzin-, szivógáz- vagy más üzemre.

Teljes olajgyári berendezések.

Elismert legjobb kivitelben szállítat-
nak s mindenkor raktáron megte-
kinthetők.

Gőzcséplőkészletek, 2½-től 12 lóerőig, Benzinmotorok, Szalmaprések gőzhajtásra. Aratógépek és egyéb

Mezőgazdasági gépek

1458

legujabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

Budapest, V. kerület, Váci-körút 32. szám

Arjegyüket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Erdélyi képviselő: WESSEL LEÓ Kolozsvár, New-York-szálloda.

MEUCKE A. GÖZEKEGYÁR

HAUSNEINDORF-I

magyarországi
vezérképviselőse:

Budapest,
VI., Teréz-körút 31.

1767.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH,
Budape st, Váci-körút 63.

Által a leg-utócsabb árak mellett ajánljuk:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löher-cséplők, tisztító-rosták, korokolyozók, kaszaló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecs kavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

1242

Törlesztő kölcsönök.

AZ

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-birtokok és városi bérházakra.

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített tekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a tekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számítatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ugynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

1501

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Teljes 100-as érfolyam.

Motor-benzint

minden fajsúlyban és mindennemű motorhoz alkalmassat jutányosan szállít a

Kőolajfinomító-gyár Részv.-társ.

brassói gyarából.

Megrendelések a brassói irodába intézendők. Benzin adómentességére vonatkozó eljárást illetőleg, a kellő felvilágosítás ugyanott készséggel megadatik. 1687.

Gazdasági kereskedelmi és ipar-bank Részvény-Társaság

BUDAPESTEN, ERZSÉBET-KÖRÚT 35.

Telefon 149. Postatakpztri Cheque számla: 15603
Cheque számla: a Magy. lezá utt. és pénzváltó-banknál

BANKOSZTÁLYA

utján törlesztéses jelzálogkölcsönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a tekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ-

kölcsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdaságosoknak.

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

Árjegyzék, költségvetés és szaksterü felvilágosítás ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

GÉPOSZTÁLYA

utján szállít csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb fizetési feltételek mellett:

Gazdasági gépeket,
Gőzcséplő-készleteket,
Tolókerek-rendszerű vetőgépeket,
Egyetemes acél-ekéket,
Gazdasági malomberendezéseket,
Tejgazdasági gépeket,
Fűrészgyári berendezéseket,
Szecs-kavágókat,
Répvágókat,
Morzsolókat,
Darálókat stb.

Tejgazdasági, baromfitenyésztés-gépek és eszközök, tejtelepek, szűrés- és keményítő-gyárak berendezése. Műtrágya, erőtakarományok Derby-melasse, zsák, ponyva stb. stb.

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek megfelelően berendezett műtermüket a nagyrédmű közönség becses figyelmébe.

Műtermek vannak:

Kolozsvár Miskolc
Mátyás király-tér 10. Városház tér 20.

Dés S.-A.-Ujhely
Felső-sétátér. Főtér 9.

1729 **Sárospatak**
Kossuth Lajos-u. 70.

Az Erdélyi Kereskedelmi Társaság FODOR és TÁRSAI megbízásokat elfogadnak

Jármos ökrök tinók,

sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból közvetít.

Cím:
Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvár, Szentegyház-utca 2-ik szám.

1762 Telefon 311.

NAY és RÓNA

Gép, fecskendő és szállítóeszközyár.

Központ:

BUDAPEST, V., KÁLMÁN-UTCA 15.

Taligák, szállító-eszközök bármely építkezés, gazdaság és iparüzem számára.

1727

Diaphragma-szivattyúk. Fecskendők.
Emelő-szerszámok. Vasuti szerszámok.

Mindenféle műszaki és gazdasági kellékből állandó nagyraktár.

Tessék ajánlatot kérni. Telefon.

Mezőgazdasági Áruhitelbank

Részvény-társaság.

Budapest, V. ker., Báthory-utca 5.

BANKOSZTÁLYA: előnyös feltételek mellett nyújt mezőgazdáknak személyi hitelű kölcsönöket, kezes nélkül.

ÁRUOSZTÁLYA: mindennemű MŰTRÁGYÁK KARTELEN KIVÜL) u.m.:
superphosphát,
thomassalak,
chilisalétrom,
kainit, 1650
kalisót,
valamint az összes erőtakarományok eladásával foglalkozik.

Mindennemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú **műtrágyafélék,** ugymint: csontliszt és ásványi szuperfoszfátok, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szuperfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalathnai Kénkovand-ipar Részvénytársaságnál

Központi irodája: BUDAPESTEN, V. ker., Nádor-utca 4. szám, a hova a rendelések és mindennemű kérézősködések intézendők.

(1477)

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDATISZTI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KÉRTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASARNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Föld és pénz. <i>Glücksman Miksa.</i>	473
A kolozsvári baromfiállítás tanulságai. <i>Geltch Lajos.</i>	474
A gümőkór meghatározása és ellene való védekezés. <i>Tormay Béla.</i>	475

Irodalmi szemle:

Könyvismertetés.	476
--------------------------	-----

Egyleti élet:

Meghívó az Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület választmányi ülésére.	476
Meghívó az Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület közgyűlésére.	476
Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmányi ülése.	476

Kormányintézkedések.

.	477
-----------	-----

Vegyes közlemények:

.	477
-----------	-----

Hirdetések

Föld és pénz.

Nap-nap után alakulnak új pénzintézetek, a régiéket alaptörvényük fel emelik, a mérlegek pedig évről-évre nagyobb összegeket mutatnak ki a nyereség számlán. A laikus ember azt hinné, hogy ezen új alapítások, illetve tökefelemlések természetes következményeként a birtokosság helyzetének javulása is jelentkeznék. Azért természetes következményeként várnók ezt, mert kereskedelmünk pang, iparunk pedig fejletlen, a tovább fejlődés jelét csak most kezdi — de nem a pénzintézetek közreműködése folytán — mutatni, pénzintézeteink tehát csak a birtokossággal látszanak foglalkozni, melyek felvirágzását tehát a laikus joggal az ő rohamos fejlődésével szeretné lépést haladni látni.

Való, igaz, hogy majdnem minden régi és új pénzintézet programja, — ha nálunk az intézetek programjáról egyáltalán szó lehet — a jelzálogüzletnek üzletkörükbe való felvétele és illetve annak kibővítése, tehát a kisbirtokosság érdeke képezi. És hogy ezek dacára a kisbirtokos osztály hanyatlak, onnét ered, hogy ezen üzletágnak modern alapokra való fektetését, illetve ennek elérhetőségét úgy szólva egyik pénzintézet programjában sem találjuk.

Keresve ezen ferde helyzet okát, azt egyszerűen abban leljük, hogy a baj még nem lehet a kormány szempontjából oly nagy, hogy annak orvoslását kezébe vegye és hogy a szovinizmus nálunk ezen a téren még nem mutatkozik.

Pénzintézeteink szervei megalkotásuk eszközei és vezettetésük gyepőlőszárai rendszerint magánkezekben összpontosulnak, ezen magánemberek az általuk alapított pénzintézetekbe helyezik el vagyontuk, vagy annak nagy részét oly formán, hogy a részvényeket maguk között felosztva „erős kezekben” tartják, sőt vannak részvényesek, talán nagyrészvényesek, kik a jegyzett részvényekre csekély összeget fizetnek csak be, a többit pedig lombard kölcsönként olcsó kamatra veszik igénybe, miután a remélt osztalék ezen kamatot busásan meghaladja és így majdnem befektetés nélkül szép nyereségre tehetnek szert. Szóval hazánk legtöbb pénzintézete így alapon alakult és így rendszerint családi, vagy felekezeti jellegű; természetes ennél fogva, hogy az ily intézetek vezetői, vagyis részvényesei fő törekvései odairányul, hogy befektett pénzüket minél gyorsabban és minél többet kamatozzák, ezt pedig csak úgy lehet elérni, hogyha pénzüket az azért jelentkező feleknek drágán adják.

A mint már fent említém, a kereskedelem és az ipar nálunk épp azért, mert ezeken sokat nyerni nem lehet és így pénzinté-

zeteink ezek felsegélyezésére gondot nem igen fordítanak, fejletlenek vagy a vidéken épen-séggel hiányzanak és miután, különösen vidékünk pénzintézetei mégis rohamosan fejlődnek, csak természetes, hogy a magánosokból alakult vezetőség kapzsisága, néha (ha hitelre jegyeztek) kényszerűsége odahajítja az ily pénzintézetet, hogy az amugy is a terhek súlya alatt össze-össze roskadozó birtokos rossz helyzetének ügyes és céltudatos kihasználása gyarapítsa, vagy alkossa meg a mindinkább növekvő nyereségét.

A főbaj tehát az, hogy az ily részvényeseknél jobb ma a biztos nyereség, mint holnap az elismerésre méltó, de szegényes szovinizmussal felsegített kisbirtokosság. A mig pedig ezen segítve nem lesz, addig kisbirtokosaink mindinkább visszamennek, mig a végén a vidék ingatlanai a *nemzetiségié*, a jegyző vagy az ügyvéd, vagy pedig a pénzintézeteké lesz, maguk a volt tulajdonosok pedig Amerikában sötét bányákban biztos halálnak néznek elébe, családjuk pedig esetleg az országnak terhére esik.

Mert bizony a nemzetiségiék nagyon is céltudatosan járnak el, a „Magyar Pénzügy” majdnem minden számában vagy egy új nemzetiségi pénzintézet alapításáról, vagy egy réginéki tökefelemléséről hoz hírt, sőt utóbb oly helyeken is ütök fel sárkányfejüket, hol pár évvel ezelőtt nem igen volt még nemzetiségi. Szerényen huzódik pl. meg a „Pénzügy” legutóbbi számában egy hír, hogy a „Timisiána” temesvári oláh pénzintézet Temesrékason fiókot állított fel. Ez a nemzetiségi pénzintézet oly helyen alakult, hol a románág absolute képviselve nem volt, mert Temesvárt ugyan a németiség dominált, ez azonban rohamosan indul a magyarosítás felé, román azonban kevés volt — és ma? — igen, ma ez az intézet a vidék egyik számottevő nemzetiségi hangyafészke, mely körmeit már nemcsak az egész vármegyére (Buziásfürdőn is van fiókja) de a szomszédos Krassószörény vármegyére is kiterjeszti. Pedig Temesvárot az utolsó évben épp elég hatalmas pénzintézet alakult, de hogy egyetlen egynek is eszébe jutott volna a nemzetiségiék lakta vidéket körükbe bevonni és illetve azt elhódítani, nem mondhatni. Hát az Erdélyben uralkodó viszonyokat ki nem ismeri? Ez a része az az országnak már-már teljesen a nemzetiségek jó akaratának van kiszolgáltatva.

És így lassacskán végvárainkat elveszítjük és egyszerre csak arra ébredünk, hogy a nemzetiségiék oly számottevő ellenséggé nőttek ki magukat, melyet egykönnyen legyőzni lehetetlenség lesz. Az árát természetesen egyelőre a magyar kisbirtokosság fizeti meg. A Kisbirtokosok országos földhitelintézetének egyik főfeladata épp a vidéki kisbirtokosok

== Jobb és ==
megbízhatóbb
== magvakat ==

nem is ajánlhatunk,
— mint a minőket —

32 év óta

Mauthner
Ödön

császári és királyi udvari
magkereskedésében
BUDAPESTEN
kaphat. 1002

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

Gabona osztály.	Vetőmag osztály.	Gép osztály.	1006
Erotakarmény osztály.	Gazdasági anyagosztály.	Biztosítási osztály.	
Tenyészállat osztály.	Borgazdasági osztály.	Díjzabási osztály.	
Szövetk. sertéshizlalás.	Háztartási cikkek.	Baromfi tenyészt. cikkek.	

Alaptőke: 711,400 kor. Tartalék alap: 230,000 kor. Forgalmi
visszatérítési alap: 118,773 korona. Tagok száma: 1299.

- I. Az „aratási és cséplési”,
- II. az „őszi vetőmag és virág”,
- III. a „szüreti és borgazdasági”

idény-árjegyzékeink megjelentek és azokat kívánatra bérmentve és ingyen küldjük. 1002

feljegyzése volna, azonban annak üdvös működése sajnos észre nem vehető, mert ezen intézet a központból nem mozdul ki és csak közvetítők útján nyújtja olcsó kölcsöneit. Pedig a $4\frac{1}{2}\%$ -os záloglevélkölcsönével szemben a vidéki intézetek a concurrentiát egyáltalán fel nem vehetik, de a közvetítők horribilis honoráriuma, minden legkisebb nyilatkozatnak közjegyzői hitelesítése oly rémitődrágává teszi ezen kölcsönt, hogy a felek bizony szivesebben veszik a 7 és 8% -os kölcsönt itthon, hol a visszafizetés és illetve halasztás kérés is közvetlenebb. A hitelszövetkezetek szintén nem állhatnak ellen a nemzetiségi terjeszkedésnek, mert az egyes faluhelyen alakult szövetkezetek vezetésével megbízott egyének a céltudatos versenyre, illetve kölcsönök elhelyezéséért való vetekedésre többnyire alkalmatlanok, azzal hivatásszerűen nem is foglalkozhatnak.

Lehet-e az ecsetelt bajon még segíteni? Lehet-e a kisbirtokosság felvirágzását célzó kampannyal a nemzetiségi hódításnak is elejét venni? Ma még igen. De nem egy újabb hangzatos nevű részvénytársasági alapon működő pénzintézettel — nem, mert ez ismét csak a saját felvirágzáson, részvényei árának rohamos emelkedésén dolgozna; a bajt pedig nem orvosolná!

Csakugy segíthetünk, ha *szövetkezeti alapon nagybirtokosok pénzügyi intézet alakulna* és pedig a szász pénzintézetek mintájára. Ugyanis a Brassói, a Nagyszebeni általános takarékpénztár, a Nagyszebeni földhitelintézet stb. nagyobb szász pénzintézetek tisztán sovinizmus szempontjából alakultak, céljuk egyedül az, hogy az elért tiszta nyereséggel, — levonva a 4% -os osztalékot és az igazgatási költséget — a szász nemzetiségi humánus közmevelődési intézményeket fenntartsák, azok alapját gyarapítsák; emellett ugy a nemzetiségeket, valamint a magyar birtokosokat is olcsó kölcsönök nyújtásával hálójukba kerítsek. Tehetik pedig azt azért, mert már az alakulásnál alapszabályilag kimondatott, hogy az első 4—5 évben osztalék egyáltalán nem, továbbra pedig 4% -nál több nem fizethető, a nyereség többete pedig nemzetiségi célokra fordítandó.

Kérdem most már, hogy nem volna-e lehetséges egy 10 millió alaptőkével rendelkező és hasonló alapra fektetett szövetkezetet, a kormány támogatásával, vagy esetleg anélkül is életbe léptetni? Azt hiszem — és velem számos más — hogy 50, 100, 500 és 1000 koronás részjegyekre osztott ily alaptőke hamarosan összegyűlne és — miután 5 évig egyáltalán nem és azután is a 4% -on felüli nyereségre kilátás nem volna — olcsó kölcsönök nyújtásával nagyon könnyen el lehetne hódítani a nemzetiségiek elfoglalta területeket, de egyúttal felsegíteni lehetne a kétségbeesett helyzetben levő magyar birtokos osztályt és így egy csapással két nagy hazafiúi célt szolgálnánk.

Vajha a vagyonos és előkelő osztály, de a magas kormány is ezen a véleményen volna és Magyarország új hofoglalását minél előbb a kezükbe vennék. Glücksmann Miksa,

a krassói taktár jelzálogosztályának főnöke.

A kolozsvári baromfiállítás tanulságai.

Irta: Geltsch Lajos.

21. Pap Lászlóné Kolozsvár, Langshan-Orpington keresztezés, 5 hónaposak. Birálat: Az Orpington annyira elnyomta a Langshant, hogy egyetlen kiállító, aki törzset mert bemutatni, melynek ereiben Langshan vér is

kering, holott a Langshan és Orpington között csak láb-szin különbség van. Ugyanis az Orpington lába fehér, a Langshané pala színű. Egy sárga Langshant sárga Orpingtontól — ha a lábait eltakarjuk — ugyancsak szakértő legyen, aki megbirja különböztetni. A keresztezés különben sikerült, hibát csak az képezne, hogy a nagy testhez igen vékonyak a lábszárak.

22. Ref. szeretetház Kolozsvár, sárga Orpingtonok, 4 hónaposak és erdélyi kopasz nyakak, fehérek, 4 hónaposak. Birálat: az Orpingtonok fark tollai közt igen sok a fekete toll. A sárga szín sport szín, kényes szín, megkívánatik az ilyen színű sport baromfinál az egyforma sárga színárnyalat.

Ami a fehér kopasznyakukat illeti, kifogás alá esik a nyakon a tollbokréta. A valódi erdélyi kopasznyaknak nyaka, begye, vállperece egészen csupasz kell hogy legyen. Tollbokrétást előállítani könnyű dolog, az első keresztezésnél megkapja a tenyésztő, sőt a heti piacon is vásárolható, de a fent leirt jelleggel erdélyi kopasznyakut előállítani 5—6 évi keserves munka.

Végül kifogásolom itt is a fehér szint. Sport baromfi lehet fehér színű, de az erdélyi kopasznyakból ne csináljunk sport baromfit, mert az egy valódi gazdasági tyúk, s mint ilyen, védőszinnel kell hogy birjon.

23. Recsán Péter Kolozsvár, kendermagos Plymouth és erdélyi kopasznyak keresztezés, részben 1—2 évesek, részben 3—5 hónaposak. Birálat: kakasoknak a test méreteihez igen vékony a lábszárak. Egyik tyúk bal lábán az ujjak elnyomorodottak; kár volt kiállítani és a többi éptestűek közt az összhangot megzavarni.

24. Szappanyos Miklósné Tötör, Orpington kakasok, sárgák, 5 hónaposak. Birálat: a test méreteihez igen vékony a lábszár. Hát a jércikéik miért maradtak otthon?

25. Türei Péter Kolozsvár, Orpingtonok, sárgák, 6 hónaposak. Birálat: a test méreteihez igen vékony a lábszár és a kakasok taréja nem szépen csipkézett.

26. Benedekfalvi Benedikty Józsefné Vaidahunyad, Orpingtonok, sárgák, részben $1\frac{1}{2}$ évesek, részben 6 hónaposak. Birálat: kakas színe nem sárga, hanem sötét vörös, egész ellentéte a világos zsemle színű tyúkoknak. Alig hiszem, hogy a kakas a kitett 100 korona árban gazdát cserélne.

27. Bothné, Elekes Ilona Nagypetri, kendermagos Plymouth, idei. Birálat: kakasnak fehér a füle és oldalt lecsüngő bütykös taréja van. A kiállított kakas tehát nem kendermagos olasz kakas. A tyúk láb sárgásba játszó pala színű, holott a Plymouthnak narancs-sárga kell hogy a lába legyen. A kiállított tyúk tehát inkább mondhatók kendermagos Langshan tyúkoknak. Egy szóval a kiállított törzs nem Plymouth, hanem keresztezés és az is hibás.

28. Rodó Ierené Kolozsvár, erdélyi kopasznyak keresztezés, 4 hónaposak. Birálat: hibás és a szemet sérti az olyan tollas láb, melynek a combból kinőtt hosszú tollseprűje van. Ilyen csunya tollseprűs lábtollazattal birnak a Brámafajták közül azok, melyeknek igen hosszú a lábszárak. Kár volt a keresztezéshez az ily hibás lábtollazattal bíró állatokat választani.

29. Dékányi Hugó Kolozsvár, kendermagos Plymouth, 5 hónaposak. Birálat: kakasok lábszárai a test méreteihez igen vékonyak. Más különben a karvalyozott szín sikerült.

30. Elekes Jánosné Kolozsvár, kenderma-

gos Plymouth, 1 évesek. Birálat: kakas színe elmosódott, nincs rajza. Tyúk csuf bütykös taréju — elfagyottnak látszik.

31. Horváth Jánosné Kolozsvár, kendermagos Bántán. Birálat: igen kedves kis állatok, s mint minden törpe tyúk, valódi városi baromfi és mindenütt haszonnal tenyésztendő, hol nagyobb fajtát a nagyobb hely hiánya miatt tenyészteni nem lehet. Egyetlen baromfi fajta, mely haszon és disz-baromfi is együtt. Kitűnő rovar pusztító s eltartásuk alig kerül valamibe. Vitézsége pedig valóban páratlan, mivel: valamint a kis törpe japán bánt el az orosz kolozussal, épp azon módon bánt el a kis törpe bantan kakas bármely nagy testű kakással. A kiállított állatokon különben kevés hibát észleltem, mint a rajz nélküli toll színezetet és azon nagyobb hibát, hogy a kis kakaskának a jobb lábán kezdődő lábmeszesedés mutatkozik.

32. Jekely Károlyné Segesvár, Orpingtonok, sárgák 1 éves 2 hónaposak és erdélyi kopasznyaknak, fehérek. Birálat: az Orpington kakas annyira tépett tollazattal bir, hogy visszatartóan látszik vörös bőre begyén, lábán, hasán. Aligha vetkezés okozza ezen tolatlan-ságát. A kopasznyak kakas taréja nem szépen csipkézett, sőt fagyás jeleit mutatja, pedig az elmúlt tél nem volt túl szigorú. Kifogás alá esik a nyakon a tollbokréta is, valamint a fehérszín, mivel az erdélyi kopasznyak gazdasági fajta lévén, mint ilyennek fehér színnel birnia nem szabad, illetve nem előnyös.

33. Kornya Dánielné Kolozsvár, fehér és szürke Orpingtonok 9 hónaposok. Birálat: kifogás alá esik a szírfelletti meszesláb, mely az otthoni piszkos ólat árulja el. Ilyen állatokat kiállítani nem szoktak, sőt a betegségnek ilyen előrehaladott állapotában a gyógykezelés is hosszadalmas. A gyógykezelés különben abból áll, hogy naponként a lábak mindaddig jól megáztatandók és zöld szapannal jól lemosandók, míg a dudorodás leválik. Ezután a lábak styrax vagy borszesszel higitott peru balzsammal kenendők be. Célszerű azonban a gyógykezelés tartama alatt az illető állatot a többiektől elkülöníteni.

34. Kocsis János Kolozsvár, Orpingtonok, sárgák 5 hónaposok. Birálat: a test méreteihez igen gyenge, vékonyak a lábszárak. A kakas sorvadásban szenvedvén — eltávolítottatott.

35. Kocsis Jánosné Kolozsvár, Orpingtonok, sárgák 4 hónaposok. Birálat: a test méreteihez az igen gyenge, vékony lábszárak kifogás alá esnek.

36. Lázár Rozália Kolozsvár, Orpingtonok, sárgák 9 hónaposok. Birálat: ugy a kakas, mint a tyúk lábmeszesesek, mely a piszkos ól következménye. Gyógykezelés 33. pont alatt van közölve.

37. Lang Albert Beszterce, olasz-sárga. Birálat: a kiállított állatok igen szépek, kifogás alá csak az esnek, hogy a két tyúknak nem egyforma a taréja. Egyike felfelé álló egyenes, másiké oldalt lecsüngő. Az olasz-fajta különben kitűnő fajta, mivel ritkán kótólván meg, tojás hozama bámulatos. Ott tehát hol tojás hozam a cél, vér felrészítésre ezen fajta előnyösen használható. Ezen cikk írójánál előfordult, hogy egy erdélyi kopasznyak — olasz keresztezésű tyúk 1903 évben, egy év alatt 247 darab tojást tojt — természetesen egyszer sem kótolt meg.

38. Nagy Lajosné Kolozsvár, kendermagos Plymouth 4 hónaposok. Birálat: a Plymouthok lábszíne narancsszínű kell legyen, holott a kiállított állatok lábszíne sárgás-pala szín, minélfogva nem Plymouthok, hanem kendermagos Langshomoknak nevezhetők.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás- király-tér, 7. sz. saját házában.

Botételeket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számitól le.

(1007.)

Előlegét ad értékpapírokra és kézi zálogra.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztés kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Árúraktárat (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a botárolt árukat és azok r előlegét adnak. Ugyanott kölcsönzások is kaphatók.

39. *Nyilas Károly Kolozsvár, Orpingtonok, sárgák 1 évesek.* Birálat: az állatok meszes lábúak, a mi a piszkos ól következménye. Kár érte, mivel a kakas szép állat, taréja kifogástalanul szépen csipkézett. Gyógykezelése érdemes, mely kezelést a 33. pont alatt szíves figyelmébe ajánlom.

40. *Puskás Zoltán Kolozsvár, erdélyi kopasznyaku, feketék 2 évesek.* Birálat: az állatok meszes lábúak, a mi a piszkos ól következménye. A kakas azonkívül fogyott bütykös taréja, nem mutat azon edzettségre, mint a milyennel kell hogy bírjon az erdélyi kopasznyaku. Ugy látszik sok bennök a Langshan vér.

41. *Sahling Viktor Beszterce, Hollandi fekete, fehér bubbal.* Birálat: a kiállított állatok hibátlanok, tiszták. Ezen fajta, mint diszbaromfi szép, de velök bajlódni hálátlan dolog. Csirkéik lassan fejlődnek és a nagy bőbita miatt sem a változatos táplálékot felkeresni, sem a feje fölötti veszedelmet észre venni nem bírja. Tojás hozama majd semmi.

42. *Schell Károly Beszterce, erdélyi kopasznyakuak, fehérek 1 éves 7 hónaposok; ugyanazok feketék 6 hónaposok.* Birálat: a fehér kopasznyakuak lábmeszesek és a kakas csuf bütykös taréju. A fekete kopasznyakuak megfelelők — a standardnak, ha zömökebbek lennének — teljesen megfelelőnek.

43. *Seifert Gusztáv Brassó, erdélyi kopasznyakuak, fehérek 1 évesek.* Birálat: a kakasnak taréja nem szépen csipkézett, és a lábán kezdődő lábmeszesedés látható, a mi a piszkos ól következménye.

44. *Szappanyos Miklósné Tötör, Orpingtonok sárgák 5 hónaposok.* Birálat: a kakasnak taréja nem szépen csipkézett, a színezett különben jó.

45. *Székely Sándorné Kolozsvár, kendermagos Plymouth 9 hónaposok.* Birálat: a kakas karvalyozott színe elmosódott, a jércék lábai sárgás-pala színűek, minélfogva nem Plymouthok, hanem inkább kendermagos Langshanok.

46. *Szukomer Béla Kolozsvár, Orpingtonok, sárgák 5 hónaposok.* Birálat: egyik jércének lábán kezdődő lábmeszesedés látható, a mi a piszkos ól következménye. Gyógykezelése a 33. pont alatt feltehető.

47. *Ady Sándorné Kolozsvár, kendermagos Plymouth erdélyi kopasznyaku keresztesek.* Birálat: a keresztesítés sikerült, és a rózsás taréjakat kiválogatva, a mi éghajlatunk alatt igen jó anyaggá válhatik.

Kiállítottak ezenkívül ludak, kacsák, galambok, nyulak is, de már ezeket részletesen megbirálni — sajnos — nem állott szabad idő rendelkezésemre.

Futólag csak annyit jegyezhettem meg, hogy az emdeni ludak és a pekingi kacsák közt többeket láttam citrom-sárga csőrrel, holott a fajta jelleghez tartozik a narancs sárga láb és csőr. Feltűnt továbbá, hogy postagalamb egyáltalán kiállításra nem volt. Valjon a Marconi drótnélküli távirója a postagalamb tenyésztését képes-e megszüntetni, a vagy más körülményben keresendő az oka, a postagalamb tenyésztés hanyatlásának? Végre mi a nyulakat illeti, valóban örvendetes jelenség, hogy annyiféle házi nyul lett bemutatva. A mai drága husárral szemben valóban érdemes a házi nyul tenyésztést a legnagyobb mértékben terjeszteni. A szegényebb ember az olcsó, könnyen tenyészthető házi nyullal jobb és élvezetesebb hushoz juthat, mint ha a ló húsát veszi és eszi.

(Vége.)

A gümőkór meghatározása és ellene való védekezés.

Irta: Tormay Béla.

A gümőkór egyike azoknak a betegségeknek, melyek felismerése az élő állaton kizárólag a tünetek alapján csak ritkán lehetséges teljes határozottsággal.¹⁾

Élő állaton való felismerése a gümőkórnak, ha sorvadás még nem jelentkezik, néha sikerül a beteg szerveket érintő nyirokmirigyek megnagyobbodásából. Biztos alapot a gőrcső, néha a betegből vett anyagnak fogékony állatokba való beoltása nyújt.

A tüdőtuberkulózis az esetleg felkőhögött vagy köhögötött nyálkából, vagy ha ez nem sikerülne, a mélyen alkalmazott tracheotomiával szerzett váladékból;

a bél-tuberkulózis a bélsárban feltalálható bacillusokból;

az uterus tuberkulózisa a hüvelyben levő nyálkából;

a tüdő-tuberkulózis is néha a tejből, jól képzett szakember által megállapítható; de a többi szervekben fészkelő, még latensnek mondható gümők eddig csakis a Koch-féle tuberkulin-oltással határozhatók meg majdnem abszolútnak mondható sikerrel.

A védekezésről szólván, először is meg kell emlékeznünk a dr. Bang-féle eljárásról, mely dacára költséges voltának és „egészen” nem könnyű végrehajtásának, csakhamar kedvelté lett a gazdáknál és ez a vele elért eredményeknek következménye.

Bang eljárásának alapelvei a következők: Korai kiderítése a tuberkulózis jelenlétének;

elkülönítése a beteg és a gyanús állatoknak;

a borjuk felnevelése egészséges ayák alatt²⁾ vagy pasteurizált tejjel;

selejtezése és az állományból való eltávolítása az olyan állatoknak, melyeken a gümőkór nyílt, azaz klinice is könnyen megállapítható.

Megjegyezzük, hogy Bang eljárásának alkalmazásánál az időszaki utó oltások elkerülhetetlenül szükségesek. A tipikusan reagált állatok, ha a tenyészetben meg is maradnak, többé újraoltatni nem fognak.

Azt véljük, felesleges megemlíteni, hogy a felderítő eljárásokra a Koch-féle tuberkulin (melyet Bang maga készít és szállít megrendelésre kofienhági intézetéből) használnak; Budapestén a m. kir. bakteriologiai intézetben Preisz tanár kifogástalan tuberkulint szállít.³⁾

A dr. Bang-féle oltási eljárást követő módon hajtják végre:

Az oltási próba, vagyis a „felderítő oltás” két napig tart. Az első napon teljesíti a későbbben az oltásokat végző állatorvos az állományfelvételt. Megjelöli az állatok fajtáját, korát, az állatok ivarát, a külsőjüknek állapotát, végre testüknek rendes hőmérsékletét, melyet a maximál hőmérőnek a végbélbe való helyezésével határoz meg.

A hőmérséklet a végbélben öt percig bennhagyott hőmérő mutatja és az egészséges állat végbelében ez 38 és 39,5° C. között ingadozik.

A hőmérséknek ezt az ingadozását befolyásolja vagy előidézi az állat kora, az ivar, a megettetett takarmány minő- és mennyisége,

¹⁾ *Ulytra* rektor „Állatorvosi belgyógyászat” I. k. 452. l.

²⁾ Ez az eljárás újabban terjed.

³⁾ Már a berni állatorvosi kongresszus elismerte a tuberkulinnak a kórismérésnél való értékét

végre az, hogy teheneknél a vemhesség milyen előhaladásu.

Hogy az első napon az adatok és a hőmérsék felvételéhez mikor fog hozzá az állatorvos, az az állatok számától függ, de azt kell szem előtt tartania, hogy esti 7 órára az elsoroltakkal elkészüljön, mert akkor kell következnie az oltásnak.

A beoltást Pravaz fecskendővel a nyakoldalon összeráncolt bőr alá végzik és egy-egy adag 0,30—0,50 tuberkulin, mely 0,5% karbolsav-oldattal 3—4 gm.-nyi mennyiségre hígítottat.

Kellő segítséggel gyakorlott szakember óránként 40—50 állatot beolthat.

A beoltás műtétének végrehajtása után reggeli 4—5 óráig a beoltott állatok nyugton hagyatnak, de ekkor vétetik fogatba a második hőmérőzés és ezt úgy kell beosztani, hogy mindig három óra elteltével kerüljön ugyanarra az állatra a sor. Vagyis a hőmérőzést három óránként és pedig ötször ismételjék s így az egész eljárás több mint 24 órát fog igénybe venni.

Az egészséges állatokra a beléjük oltott tuberkulin hatást nem gyakorol, azonban az olyanra, melyben bármi csekély fészke van a gümőknek, hőemelkedést, láztüneteket létesít.

Igen megfigyelendő és mérlegelendő a láz foka. 0,5° os emelkedést számbavenni nem kell, 0,5° től 1,5°-ig való hőemelkedést „kétes reakciónak” mondunk, az ennél magasabbat pedig „biztos (tipikus) reakciónak” vesszük.

A diagnostikus rész, vagyis az állatorvos tevékenysége az apaállatok kiválasztásánál másra nem terjed.

A további tevékenység tenyészetekben a következő:

Az *elkülönítés*, t. i. a reagáló állatok elválasztatnak a nem reagálóktól. A tiszták külön istállóba állítatnak, a reagáló állatokkal nem bocsátatnak egy legelő-területre és különös gond van arra, hogy *nem egy és ugyanazon vályuból igyanak.*

A reagáló állatok a legelő elkülönített részét járják és ezek az istállóban is osztályoztatnak és pedig az olyanok, melyek termelésében csökkenés nincs, melyeknek külsőjén semminemű eltérést megállapítani nem lehet, egy osztályba jönnek, az ökrök hizlaltatnak, a tehenek rendszeren fejtenek, borjut azonban nem eresztenek alájuk.

A második osztályba kerülnek a mostoha külsejűek. Sok gazda az ilyeneket is jobb takarmányra fogja és ha egy heti intenzivebb táplálás mellett (a teheneket elapasztván) gyarapodást mutatnak, a hizók közé kerülnek. Ha nem gyarapodnának, mielőbb vágóhidra mennek, hol a vágóhídi szemle alkalmával dől el, mehetnek-e szabad forgalomba, illetőleg részben vagy egészen elkobzandók-e. A vágóhídi statisztika szerint az elkobzott állatok száma a gümőkórosnak, 0,17% ra ment.⁴⁾ A sorvadó állatok mielőbbi kizárása az állományból a gazdák érdeke.

Az oltásra reagáló tehenek borjai vagy egészséges dajkák aláadatnak, vagy a colostrum (fecstej) kiszopása után elválasztatnak és pasteurizált tejen neveltetnek. Az üszők, ha remélhető testnagyságuk háromnegyedére fejlődtek, bika alá mennek.

Besoroztatásuk előtt az üszők is tuberkulin próbán kell hogy keresztülmennének és csak a nem reagálók osztatnak be az egész-

⁴⁾ A Németbirodalom vágóhídi statisztikája szerint a gümőkórosoknak 0,6%-át kobozták el.

Legnagyobb választék és legjutányosabb ári an kapható.

Divatos **főré ingek**, alsó-nadrágok, gallérok, kizelők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, hálós ingek és kabátok.

Fű és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára
Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 3.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyluzat szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

seges tehénállományba, a többiek az elkülönítő istállóba jutnak vagy értékesítettnek.⁹⁾

Azoknak a gazdáknak, kik kötelezik magukat, hogy a reagáló állatokat két év leforgása alatt vágóhid útján értékesítik, a m. kir. földmívelésügyi miniszter ennek az eljárásnak foganatosítására az oltóanyagot díj nélkül adja.

A tehenekről, növendék-állatokról, sőt az ökrökről is megemlékeztünk, de a bikákat sem szabad figyelmen kívül hagynunk.

Jó tenyésztő egészséges, azaz nem reagáló bikáját csak egészséges állományokra használja. A reagáló bikát — ha nagybecsű — úgy használja, hogy csakis kézből pároztatja és a coitus után tasakját és annak belsét fertőtleníti, ha pedig tehénállományában egyszerre több üzelkedő mutatkozik, akkor először a nem reagálókat és csak azután üzeti a reagáló teheneket.

(Folytatjuk.)

IRODALMI SZEMLE.

Könyvismertetés

A tuberkulózis a házi állatok között és a tejkérdés. Irta *Tormay Béla* ny. földmívelési államtitkár. Az emberi és állati gümőkór folytonos, föltartóztathatatlanul látszó terjedése immár nemcsak az ember és állatorvosi köröket, hanem a kormányzatot és a gazdákat is egész közelről érdekli. Megösmerni a tuberkulózis mibenlétét, megtanulni a terjedését előmozdító okokat és megtalálni az ellene való védekezés eszközeit: ez a mai kor legnagyobb problémája. És ennek a problémának megoldásához igyekszik hozzájárulni *Tormay Béla* is a fenti cím alatt megjelent füzetével, amelyben a gümőkórnak a tejkérdéssel való összefüggése az állatorvosi tudomány és a gazdasági szaktudás világitásában van beállítva és éppen azért érdekes és tanulságos adalékkal szolgál a nagy problémához. Az egyes fejezetekben a következő kérdéseket öleli föl a szerző: A gümőkór elterjedtségének statisztikája az egyes fajták szerint, a gümőkórbacillus fölfedezésének története, a körmeghatározás és védekezés, az állatok természetes tartózkodási helyének jelentősége, a tej és annak a gümőkór terjedésében való szerepe, a kormányzati és tejj gazdasági teendőik fölsorolása. Az igen érdekes és tanulságos füzetből lapunk mai számában mutatóványt közlünk.

— **A góbé a gazdaságban.** (Humoros gazdasági tárcák.) *Péterfy Tamás*, az agyafurt székely góbéságok írója a fenti címen előfizetést hirdet újabb könyvére, mely tíz iv tartalommal október hóban jelenik meg. Szinte fölösleges ajánlanunk e könyvet, mert *Péterfy* a „Góbéságok” révén általánosan ismeri a magyar olvasóközönség. Újabb könyve a gazdaság köréből meríti tárgyait. Megrendelő cím: *Péterfy Tamás*, Budapest, IX. Köztelek. Előfizetési ár 2 korona.

⁹⁾ Vannak nagy birtokok, ahol az oltásra reagáló teheneket mind az egészségeseiktől távol, külön majorba helyezik és ott tartják. Így azután tiszta állományokhoz jutnak, melyeket besorozott egészséges előhásaikkal nagyobbítanak. Az egész tiszta állomány minden évden újból oltatik. Például a mezőhegyesi ménesuradalomban az ezzel az eljárással elért eredmény a következő: 1898-ban az egész állomány 28 48%, a reagált, 1899-ben már csak 6 57%, adott reakciót, 1900-ban 3 78%, 1901-ben 3 04%, 1902-ben 2 36%, 1903-ban pedig már csak 1 70% találtatott fertőzöttnek; ez és az a körülmény, hogy az elsorolt években az állomány 711 darabról 109 darabra emelkedett, mutatja, azaz tanuskodik az eljárás üdvös voltáról.

EGYLETI ÉLET.

Meghívó.

Az Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület folyó évi október hó 1-én d. u. 2 órakor, *Tordán*, a városháza üléstermében *választmányi ülést* tart, melyre a választmány tagjait meghívja

az elnökség.

Tárgysorozat:

1. Jelentés múlt évi pénztári forgalomról.
2. Jelentés múlt évi működésről.
3. Jövő évi költségvetés megállapítása.
4. Az Országos Gazdasági Munkáspénztár igazgatóságának átirata nyugdíjbiztosítás ügyében.
5. A gazdatiszti gyakorlati vizsgák ügye.
6. Indítványok.

Meghívó

Az Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület folyó évi október 1-én d. u. 3 órakor *Tordán*, a városháza üléstermében *közgyűlést* tart, amelyre az egyesület tagjait meghívja

az elnökség.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Választmány jelentése múlt évi pénztári forgalomról.
3. Választmány jelentése múlt évi működésről.
4. Választmány és tisztikar választása.
5. Jövő évi költségelőirányzat megállapítása.
6. Esetleg beadott indítványok tárgyalása.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmányi ülése.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet szeptember havi rendes igazgató-választmányi ülést folyó hó 22-én tartotta meg.

Elnököt: Br. Jósika Gábor e. a'elnök.

Előadott: Tokaji László e. titkár.

Jelen voltak: Réti János, Szász István, Tulogdy Samu, Molnár Sándor, Br. Mannsberg Sándor és Nagy Lajos ig. vál. tagok.

Elnök az ülést megnyitván, a jegyző könyv hitelesítésére felkéri Szász István és Tulogdy Samu tagokat.

Mult, július 28-i ülés hitelesített jegyzőkönyve felolvastatván — tudomásul vétetett.

A földm. miniszter leiratai és a hozzá intézett feliratok során:

A gyakorlati gazdatiszti vizsgák letévesére pótlólag engedélyezett folyó évi utolsó határidőre (melyre f. évi okt. 31-ig kell jelentkezni) vonatkozó 39.508. sz. leirat — tudomásul vétetett.

Az elnökség által időközben tett felterjesztés, melyben a kolozsvári és gyulafehérvári katonai korpának az egylet tagjai részére való átengedése kéretett — jóváhagyó tudomásul vétetett.

A gazdasági akadémiák szervezeti, rend és fegyelmi szabályzatait megküldő 72.445. sz. min. leirat, melynek során előadó titkár az eddigiekhez képest eszközölt változásokat röviden ismertette — tudomásul vétetett.

A 63.259 sz. leiratra, melyben a miniszter az 1894. évi XII. t. c. módosítására vonatkozó egyleti véleményt 6 hó alatt felterjeszteni kéri, igazg. választmány Gr. Bethlen Balázs elnöklete alatt: Jakab László, Gruner Károly, Csontos Miklós, Dr. Mihály József, Szász István, Dósa Endre és Tokaji titkárból

álló bizottságot küld ki, azzal hogy véleményes javaslatát a januári ülésre készítse el.

Titkár előadván, hogy a földm. miniszterhez az Erdélyi Gazda jövő évi megrendelése tárgyában f. hó 12-én a felterjesztés elküldetett — választmány a felterjesztést jóváhagyó tudással vette.

A 39.647 sz. leirat, mely a birtokos és gazdatiszti közötti jogviszonyok szabályozásáról szóló 1900. évi XXVII. t. c. értelmében az alaki képezetetés hiánya alóli felmentések tárgyában adandó hivatalos szakvéleményeket illetőleg a jövőre határozottabb eljárási formákat ir elő — tudomásul szolgál.

A 74.226 sz. leiratra, melylyel a miniszter a húsvizsgálat országos rendezése tárgyában október 29. én d. e. 10 órakor tartandó értekezletre egyleti képviselő kiküldését kéri, ülés határozza, hogy az értekezletre Jakab László ig. vál tagot küldi ki.

A 6597 eln. sz. leiratot, mely Leitgeb Imre gazdasági szaktudósító székhelyének Münchenből Genfbe való áthelyezéséről szól, választmány tudással veszi.

A 75.000 sz. leirattal — véleményadás végett megküldött gümőkór és tuberkulózisra vonatkozó rendelet-tervezetet igazg. vál. Jakab László tagtársnak határozza kiadni azzal a kéréssel, hogy okt. 10-ig véleményét elnökhez beadni sziveskedjék.

A 61.020 sz. sz. leirat, mely az október 5-6-án a Tattersall-ban eszkezlendő állami lóárverésekről tudat, tudással szolgál.

A „Székely Gabona Raktár Szövetkezet” felhívására határozza ülés, hogy egyelőre részjegyet az egylet nem jegyez.

A segesvári komlóterm. szövetkezetnek 33. sz. körlevele, mely a kormánytól nyert 10.000 kor. kamatmentes kölcsön mikénti felhasználásáról értesít — tudással szolgál.

Az erdélyi honvéd és közös katonai csapatok 1907. évi rozs, zab és kenyér szükségleteiről szóló hirdetmények — a hiv. lapban való ismertetésre kiadatnak.

Kolozsvár sz. kir. város 10.109 tan. sz. megkeresésére, a munkáskérdés helyes megoldása tárgyában, ig. választmány átirni határozta a városhoz, hogy ezen kérdésben tartandó üléseire az egylet részéről Raab Kálmán, Cséser Lajos, Ritter Gusztáv és Tokaji László titkárból álló kiküldött bizottságot is hívja meg.

A Kézdiálmási Gazdakör segély iránti kérésére határozza ülés, hogy nevezett körnek az irodalmi szakosztály füzetei ingyen küldessenek meg.

Titkár előterjesztvén az építő-bizottságnak az egyleti ház bekerítésére vonatkozó véleményét, ülés egyhangulag elhatározza, hogy az előterjesztett költségvetés szerint 45 f. metert, az egyleti ház frontja előtt diszesebb kőfa! és vasrácsos, a többi egész zrinyi és attila-utcai frontot pedig ideiglenes deszkakerítéssel kerített be.

Ezzel kapcsolatban rendezte választmány az egyleti titkár lakására vonatkozó feltételeket is, melyeket elnökség és jogtanácsos által írásos szerződésbe foglaltatni is elhatározta.

Egyl. jogtanácsos bejelenti, hogy a Tompa örökösökkel fennálló peres ügyet, utasítása értelmében, egyezséggel rendezte. Választmány a jelentést köszönő — tudással vette.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárta.

Telefonszám 394.

Mendel Lázár Fiai sörfőzdéje, Torda

Ajánlja: hordókban és palackokban legjobb minőségű — 1735

világos korona sörét

Kolozsvárt kapható minden italmérésben, fűszer és csemege üzletben.

Telefonszám 394.

A már 10 év óta fennálló Kolozsmegyei főraktár Kolozsvárt, (Ovár, városi sörház) saját kezelés alatt áll.

Szivattyuk és Mérlegek

különleges gyár
Garvenswerke,
WIEN, II., Handelsquai No. 130.
Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse No. 6.

1718

KORMÁNYINTEZKEDESEK.

Állami (erdei) facsemeték adományozása. Az állam által fentartott erdei facsemetekertekből az 1907. évi tavaszi és őszi erődítésekhez szükséges csemetekészletek a földművelésügyi miniszter által a következő feltételek szerint fognak az ez iránt folyamodó birtokosoknak kiosztani.

I. A kopár és vizmosásos területek beerdősítésére kért csemeték, amennyiben az állami csemetekertek készleteiből kiszolgáltathatók, az 1879. évi XXXI. t. c. 177. §-ának b) pontja értelmében ingyen, vagyis a termelési költségek elengedésével bocsátatnak a birtokosok rendelkezésére; a csemeték kiszedésével, csomagolásával s vasúthoz való szállításával járó ezer darab csemete után 1 koronával számított és utánvétellel beszedendő költségeket azonban, továbbá a vasúti szállítási költségeket rendszerint a birtokosnak kell viselni. II. Kivételesen kisbirtokosok részére, amennyiben az illetékes kir. erdőfelügyelő igazolja, hogy a folyamodót a fentemlített költségek anyagi erejéhez képest aránytalanul megterhelnék, a csemeték a folyamodóhoz legközelebb fekvő, utolsó vasúti állomásra teljesen díjtalanul fognak elszállítani. A csemeték kiosztásánál először is azok a birtokosok fognak figyelembe vétetni, kiknek kopár s vizmosásos területei a törvény alapján befűtésre hatóságilag ki van jelölve. Az állam által az I. és II. pont szerint ingyen kiosztott csemetékkel beerdősített területek jövőre az 1879. évi XXXI. t. c. 2-ik s illetve 4-dik §-ának rendelkezései szerint kezelendő erdőknek fognak tekintetni. III. Az I. és II. pontban említett erdősítések céljaira szükséges csemeték kiszolgáltatása után esetleg még fenmaradó készletből másféle erdősítések céljaira (rendes erdei vágások és tisztítások beerdősítésére) is adhatnak ki csemeték, azonban csak az alább feltüntetett átlagos termelési költségeknek és ezen felül a csemeték kiszedésével, csomagolásával s vasúthoz való szállításával járó, ezenként egy koronával számított költségek megtérítése mellett, melyek utánvétellel szedtetnek be. A vasúti szállítási költségeit szintén a folyamodó birtokos viseli.

Az átlagos termelési költségek fejében — fanemek szerint — a következő összegek számítottak fel:

Csemetefaj	100 darabonként		
	1 évesért korona	2 évesért korona	3 évesért korona
Lucfenyő	—,60	1.—	1,40
Jegenye fenyő	1.—	1,60	2,20
Erdői fenyő	—,80	1,40	2,—
Fekete fenyő	1.—	1,60	2,20
Vörös fenyő	1,20	2,—	2,80
Tölgy	3,—	4,—	—,—
Kóris, juhar ákác és szil.	2,50	3,80	—,—
Dió	10,—	16,—	—,—
Szelid gesztenye	8,—	12,—	—,—

IV. Kisbirtokosoknak kivételes esetekben, midőn a kir. erdőfelügyelőség igazolja, hogy az előbbi pontban említett célra szükségelt csemetemennyiséget saját költségükön nem képesek

előállítani s aránytalan megterhelhetőségük nélkül a teljes termelési költségeket sem viselhetik, a termelési költségek 50% a elengedhető. Azok a birtokosok, a kik az I—IV. alatt felsorolt feltételek valamelyike szerint csemetékben részesülni kívánnak, 1 koronás bélyeggel ellátott folyamodványaikat legkésőbb 1906. évi *december hó 15-éig* terjeszszék be, még pedig közvetlenül az illetékes kir. erdőfelügyelőséghez, mert az elkésve beérkezett vagy nem az illetékes kir. erdőfelügyelőséghez, hanem más hatóságokhoz beterjesztett kérelmek csak akkor fogadhatók figyelembe, ha a kir. erdőfelügyelőséghez kellő időben beterjesztett kérelmeknek teljesítése után esetleg még megfelelő csemetekészlet rendelkezésre fog állni.

A folyamodványokban a birtokosoknak határozottan meg kell jelölniök a beerdősítendő terület helyét (község, dűlő), minőségét (kopár, vizmosásos, futóhomokterület vagy vágás, tisztás stb.) és kiterjedését (kat. hold), továbbá a szükséges csemeték fajtát, korát és mennyiségét, az elültetés idejét (tavasz vagy őszi), a folyamodó vagy megbízottjának pontos címét (lakóhely, utolsó posta és vasúti állomás) és végül azt, hogy a fentebb közölt feltételek közül, melyek szerint kéri a csemeték kiszolgáltatását.

Végül figyelmeztetnek az érdekelt birtokosok, hogy ezen hirdetmény alapján csakis erdősítésre alkalmas s a fent elősorolt fajú, egy-két éves, kivételesen három éves csemeték kerülnek kiosztásra, amelyek tehát utak, tagok szegélyezésére nem alkalmasak, továbbá, hogy az olyan folyamodók, kik a kért s kiutalványozott csemetéket annak idején ok nélkül visszautasítják, jövőre az állami csemetékben való részvételük kedvezményétől elesnek.

Az 1898. évi XIX t. c. alapján állami kezelésbe vett erdők és kopár területek birtokosai részére szükséges csemeték kiutalványozása iránt a szükséges lépéseket a m. kir. állami erdőhivatalok teszik meg, ezeknek a birtokosoknak tehát szükségleteiket az illetékes m. kir. állami erdőhivatalnál kell bejelenteni. Budapest, 1906. évi szeptember hóban.

M. kir.-földművelésügyi miniszter.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— Felvétel a gazdasági akadémiákba.

A földművelésügyi miniszterium értesíti a gazdasági akadémiákba beiratkozni szándékozókat, hogy a magyaróvári gazdasági akadémián a *felvehető száma már betelt* s így az illetők saját érdekükben cselekszenek, ha a hazai többi akadémiákra: Debrecen, Kassa, Keszthely, Kolozsvárra minél előbb jelentkeznek, ahol, ha azokkal a fölvételi képesítéssel bírnak, ami a magyaróvári akadémiára nézve elő van írva, a II-ik tanévre nyernek fölvételt és tanulmányaik sikeres bevégeztével *oklevelet* kaphatnak, holott Magyaróvárt a folyó tan-

évre beiratkozók csak végbizonyítványban részesülhetnek.

— **Székelyföldi baromfikiállítás.** Az Első Székely Baromfitenyésztő Egyesület ez év október 2-án az Udvarhelymegyei Gazdasági Egyesület állatkiállítása keretében díjazással állami és egyesületi bevásárlással egybekötött baromfikiállítást rendez. A kiállításon sárga és fehér orpingtonokat, langshanokat, plimuthokat, erdélyi kopasznyakuakat, közönséges magyar tyukot s ennek keresztezéseit, pekingi kacákat és emdeni ludakat mutatnak be.

— **Az erdélyrészi szőlőrekonstrukció.** Darányi Ignác földművelésügyi miniszter küldte a szőlészeti kísérleti állomás igazgatóját s az állami szőlészeti tisztviselői kar három kiválóbb gyakorlati szakemberét az ország erdélyi részeibe, hogy ott a szőlők rekonstrukciójának az ország ama részeire nézve igen nagy jelentőségű egyik kérdését tanulmányozzák s a rekonstrukció összes tényezői hatásának mérlegelésével a szóban levő kérdés megoldására a további irányítás céljából javaslatot tegyenek. Ennek a kérdésnek lényege az, hogy ajánlható-e egyáltalán az ország erdélyi részeiben a szőlőknek a zöldoltás alkalmazásával való rekonstrukciója is s ha ajánlható ez az ottani éghajlati és meteorológiai viszonyok hőzt, hol és minő feltételek mellett történhetik, vagy pedig, hogy az ország erdélyi részeiben kizárólag a fásoltványokkal való szőlő felújítási rendszer alkalmazására kell-e szorítkozni? Ez a kérdés, eltekintve attól, hogy az erdélyrészi szőlőknek mielőbb való teljes rekonstrukciója nemcsak általános közgazdasági szempontból, hanem az ott termő borok kiváló minőségére való tekintettel is nagyon kívánatos jelentőséggel bír azért is, mert ahol a zöldoltás alkalmazható, ezt a felújítási miveletet a kisgazdák csekélyebb költséggel hajthatják végre, ajánlani azonban csak ott lehet, ahol a siker feltételei megvannak. A földművelésügyi miniszter gondoskodásának tehát ki kell terjednie erre a kérdésre, nehogy a szőlőgazdák az ország ama részében oly eljárás követésére törekedjenek, amely eljárás esetleg balsikerekre és csalódásokra vezethet.

— **Komlópiacokról.** Csehországban, Bajorországban s nálunk is csak a magasan fekvő helyeken szedik még a komlót, ezt leginbább az esős időjárás késleltette. Ugy a nürnbergi, mint a saazi piacokon már szeptember 10-ike körül megindult az adás-vevés s az a hó második feléig fokozódott, a mikor a zsidó ünnepek s a continentális esős időjárás kissé csökkentették a forgalmat. Egyes eladások nálunk is történtek a hó közepe táján, 160—200 koronával 100 kilónként. Az igazi európai piaci ár még nem birt kialakulni, míg az angolok Nürnbergbe nem jönnek. Most nem igen őszinte a külföldi termésstatisztika, s mind csak a cseh komló finomságát dicsérik s azt emlegetik sűrűn, hogy a sörgyárosok még 2 és fél hónapra el vannak látva. De azért csendesen folyik az üzlet. A gyenge minőség-

— Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök —

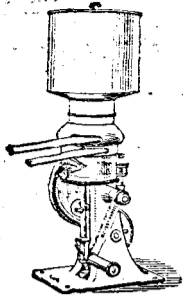
az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták“ és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszert 15-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményének legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelől és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtórőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. — Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. — Sürgőnycim: Kalmár-rostagyár.

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket,

kézi-erő- és turbina-hajtásra, ugyisint mindenemü tejgazdasági gépeket és eszközöket tejszállításhoz, vaj és sajtyártáshoz legelőnyösebben szállít az

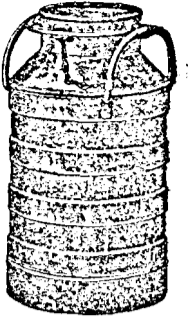
Első magyar tejgazdasági gép- és eszközgyár
1660 **FUCHS és SCHLICHTER, Budapest, VI., Jász-utca 7. szám**

KÜLÖNLEGESSÉG:
„Svéd Globe Separator.”

VAJKIVITEL:
Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vajat évi kötés mellett korlátlan mennyiségben legmagasabb árakon veszünk át.

Árjegyzékek, költségvetések, tervek ingyen és bementve.

get lenézik, de a szép portékát szívesen veszik s jellemző, hogy Saazban már is sok stájer, magyar s galicai komló van felhalmozva. A kereskedők tehát készülnek. A hónap közepén Nürnbergben a komló ára 50 kilónként: I. a. 115—130 márka, II. a. 100—110, III. a. 70—75 márka; Saazban: I. a. 216—220, II. a. 200—208, III. a. 180—190 korona volt 50 kilónként. A bácskai piacon Petrőcén sok komló kelt már el: 200—240 koronán 100 kilónként. A segesvári piacon szintén csend van most a zsidó ünnepek miatt, a kereskedők el is utaztak, de az elmúlt hetek alatt ca 550—600 zsák komlót vásároltak össze 160—220 koronán 100 kilónként, a vasuton ca 150 ball indult Csehországba. Egy gyengébb tétel 120 koronán kelt el, eddig ez a legalacsonyabb ár! Az esőzések s augusztus végi hideg éjjelek miatt sok a hibás, tarka, léha komló, de akiknek szebb termett s a szárítás sikerült, azok 120—130 frt körül remélik az árat elérni. Külföldi jelekből itélve október elején Segesvárt is megélnékül a komlópiac, különösen az október 11-iki vásáron, s a hó vége felé culminálni fog az üzlet. Ugy a segesvári komlószövetkezet, mint a bács petrőci komlósegyület adnak ki heti piaci jelentéseket, melyekre 4 koronával elő lehet fizetni.

— Baromfitenyésztő munkásnők képzése. A gödöllői baromfitenyésztő munkásnőket képző iskola növendékek felvételére pályázatot hirdet. Felvétetnek 16 évet betöltött, 30 évet túl nem haladt magyarul írni, olvasni tudó nők, a kik teljesen ingyenesen képeztetnek ki, nem csupán a baromfitenyésztés körüli teendőkből, hanem a baromfiak piackepessé tételében is. A háztartás körüli teendők tanítására is gond fordítanak. Az iskolát végzett növendékek anyyira keresettek, hogy az iskola a szükségletnek alig 1/3-át tudja csupán kielégíteni. — bővebb felvilágosítás az iskola vezetőségénél nyerhető.

— A kecsketenyésztés Németországban. A „kisember fejőstehene”: a kecske nemcsak a hegyes vidékeken, hanem a lapályon, az egész Rajna mentén mind szélesebb körben terjed el és a kisgazda háztartásában nagy szerepet játszik. Az elmúlt héten tartották az első vesztfáliai kecskevásárt Dortmundban és pedig igen szép eredménnyel. Leginkább tiszta fehér, szarvnélküli kecskék lettek felhajtva s ezeket is keresték legjobban. A dortmund-hördei kecsketenyésztő egyesület rendkívüli közgyűlést tartott ez alkalomból és elhatározták, hogy minden évben hasonló vásárt rendeznek.

— A szeszdó. A szeszdóra vonatkozólag félhivatalosan a következőket közlik: A kormány terveiben szó sincs a szeszdó egyoldalu

emeléséről, hanem csak arról, hogy a mezőgazdasági szeszfordék vegyék át az ipari szeszgyárak termelését, ami által megszüntethető lesz a bonifikációnak az a része, amelyet az ipari szesz olcsóbb termelésének ellensúlyozására a mezőgazdasági szeszgyárak kapnak. Ez a bonifikáció most már milliókra megy és nagyon természetes, hogy ha külön intézkedhetünk szeszdónkra nézve vagy ha az osztrákokkal e tekintetben egyetértés hozható létre, nemcsak szolgálatot teszünk egész mezőgazdaságunknak, hanem ezek a milliók minden adóemelés nélkül fognak az állam javára esni.

— Béresbírói vagy majorgazdai állást keres egy, a csikszeredai földmives iskolát jó sikerrel végzett fiatal ember, aki jelenleg Romániában, Bukarestben tartózkodik; de itthon akar megélhetést szerezni magának. Címe ezen lapkiadóhivatalában megtudható.

— E kor embere olyan, hogy más baján nevet, más öröme pedig sir. De van egy közös öröm, mely minden kebelben egyformán sok boldogságot áraszt. S ez az *Első Alföldi Cognacgyár r.-t. barack pálinkája.* 1709

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETHE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Segédszerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

Ertesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitűnő hírnevű

„Nagyszeheni földhitelintézet”
részéről, **Kolozs és több szomszédos megye területére ingatlan jelzálog kölcsönök**

„kizárólagos ügynökségével”

bizattam meg.

Ebből működésben legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kimélt eljárással szolgálatára legyek.

Bármintem felvilágosítással, útbaigazítással készségesen, díjmentesen szolgálok.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai végrelegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csábító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek”, — amelyek ilyenmü jelzálogkölcsönt pénzintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem ülni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatlan, időt vesztő és minden esetben, akár eredményes, akár nem, terhesen költséges.

Teljes tisztelettel

1243

Erdélyi erdő-faanyag és bányaugynökség.
Gombos Benő Kolozsvár, Malom-u. 16. sz.

Ugyanott diszkrét és legmegbízhatóbb módon bér- és magánházak, építési telkek, földbirtokok eladása és vétele a legkedvezőbb feltételekkel, valamint birtokbérletek lebonyolításnak.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.
Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Alapítványok a kormány hozzájárulásával	1,953.240.—
Tartalékok	601.203.93
Összesen:	2,554.503.93 K.
1901. évi fölösleg	90.349.— K.
1902. „ „	59.782.26 „
1903. „ „	109.331.73 „
1904. „ „	72.438.23 „
1905. „ „	61.730.60 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyisint az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítésben részesülnek. Az 1904 és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részletetnek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatvánnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

az igazgatóság.

4 ÁLLAMDÍJ.
22 ELSŐRENŰ KÍTYŰNTÉS.

PEPE

PORCELLÁN-EMAIL-FESTÉK

mázoláshoz teljesen készen vakolatra, fára és vasra.

Törv. védve 10241 sz. a.

LUZ EDE és TÁRSA

FESTÉKGYÁR. BUDAPEST, VII. ORNÁNY-UTCA 4.

Telefonszám 64.93.

„AGRARIA”

magyar gépforgalmi részvény-társaság

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság resiczei mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

Egyetemes acélekék.

Eltörhetetlen tégelyacélekefej.

Páncélacél-kormánylemez.

Magasított acél-ekfej.

Porvédő kerek.

Acél gerendely.

Szűrgőnyom: „Agraria” Budapest, Rövidített levélcím: „Agraria” Budapest, V., Váci-ut 2.

Tiszta acélangag s a j á t hámorainkból.

1457

Csak kitámasztott nyeregkerettel biró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetik.

Ekegyártás terén legelső-rangú magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

„Grand Prix“ (a legnagyobb kitüntetés)
a saint-louis-i világkiállításon.

Alfa Separator R. J.

Iroda és gyár: Budapest, VI., Lomb-utca 11.

Tejgazdasági Gépgyár.

Szállít tejgazdasági eszközöket és gépeket!
Tehénészetek, tejgazdasági telepek, tejszövetke-
zetek berendezése!

Mindig friss sajtoltó por és folyékony oltó!

Több mint 600 első díj!!!

Évi gyártás kb. 80,000 Alfa separator.

Arjegyzékkel, költségvetéssel, utbaigazítással
készséggel szolgátunk.

1018

Bérbeadó birtok,

a beszterce-naszódmegyei **Bilak** köz-
ségben, Beszterce várostól 15 km.-nyire,
Szeretfalva vasutállomástól 7 km.-nyire
fekvő **bilaki uradalom.**

Bérlet tárgya	circa	2052	kat.	hold,
melyből beltelek		68	kat.	hold
szántó föld		898 ¹ / ₂	„	„
rét		207	„	„
legelő		581 ¹ / ₂	„	„
erdő		271	„	„
utak és egyéb inproductiv területek		27	„	„

A birtok jelenleg kiváló jó conditióban van,
mert az utolsó 15 éven át a közös katonai kincstár
nagyobb csikótelep céljaira tartván bérletben, igen
nagy mennyiségű istálló trágyával rendelkezett. Belső-
ségben urasági lak s körülötte szép fenyves; gazda-
sági épületek fölös mennyiségben és igen jó karban.

Bérlet kezdete 1907. szeptember 30.; tartama 12—15 év.

Bérlőtől évadékk megkivántatik.

Bővebb információt nyújt és tárgyalásokat folytat
1906. október hó elsején tul: 1782

Gróf Bissingen Ottóné

birtokainak központi kezelősége.

Megyesfalván, u. p. Marosvásárhely.

U. i. közvetítőkkal nem tárgyalunk.

= Haszonbérbe adó =

Szökefalván (Kisküküllő-m.) a Br. Rothenthal Henrikné
szül. Wesselényi Margit bárónő

333 hold 534 □-öl szántó, 8 hold 845 □-öl kert, 337
hold 288 □-öl rét, 19 hold 609 □-öl szőlő, 135 hold
1098 □-öl legelő és 8 hold 529 □-öl földadó alá nem
eső területből álló

= földbirtoka, =

tiszti lakás és bőséges, solidan épített gazdasági
épületekkel együtt. Értekezhetni

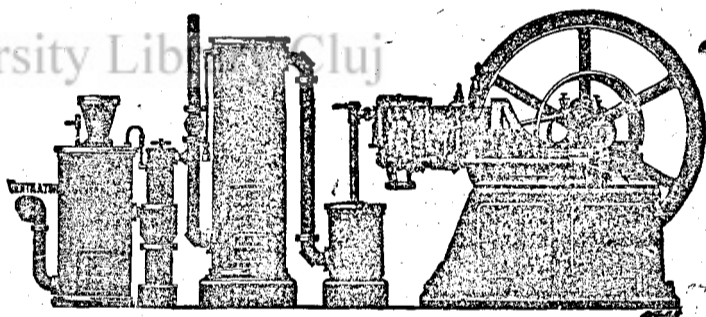
Sperker Ferenc

1773

földbirtokossal,

Lakik Szent-Demeteren, u. posta Nagy-Kend.

1465.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntőde: Bécs.

Benzin- és petroleum-motorok és locomoblok, szivó-gáz-motortelepek
2—3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú
gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

GANZ és TÁRSA

vasöntő- és gépgyár
részvénytársulat
BUDAPESTEN.

Elektromos világító és erőátviteli berendezések
egyen- és váltakozó áramra Kolibri ivilám-
pák Briliáns ivilámok reklámcélokra.

Elektromos üzem berendezése uradalmakban és
gazdaságokban. Meglévő üzemi berendezések
átalakítása.

Elektromos üzemű szivattyúk, tejgazdasági be-
rendezések, emelőgépek, ventilátorok, mezői
vasutak, szántó-, eséplő-, aprító- és takarmá-
nyozó berendezések.

Motorok benzin-, spiritusz-, gáz-, szivó-
gáz- és kohógáz-üzemre minden
nagyságban 3000 lóerőig. Üzemköltség: 1¹/₂—
2¹/₂ fillér lóerőnként és óránként.

Emelődaruk kézi-, gőz-, petroleum- vagy elek-
tromos hajtásra.

1719

Arjegyzékkel és költségvetésekkel szívesen szolgátunk.

Közuti hengerlőgépek gőzekék.

Gőzmotoros személyszállító vasutikocsik kis és
nagyvasutak számára.

Mindenféle vasuti kocsik személy- és teherszál-
lításra. Vasuti felszerelések. Kéregöntésű ke-
rekek (Griffin rendszere).

Hengerszék malmok számára, kéregöntési
hengerekkel. Mindenféle malomgépek Egész
malmok berendezése és felszerelése.

Brikettsajtók szén-, fűreszpor s effélék briket-
tezésére.

Turbinák minden egyes esetben a helyi szük-
ségletnek megfelelően szerkesztve, tehát az
elérhető legnagyobb hatásfok biztosításával.

Speciális gépek a papir- és cellulózgyártáshoz.
Transzmissziók. Füstmentesítő készülékek. Gyári
berendezések.

Ujdonság!

Ujdonság!

Gőzeke acetylen-lámpák

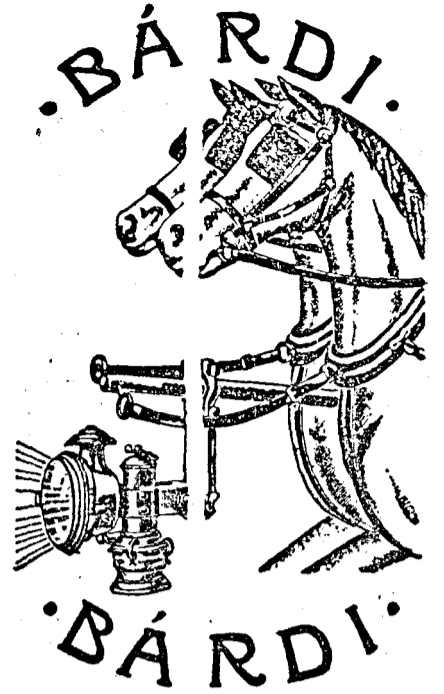
BÁRDI JÓZSEF

BUDAPEST, VI., GYÁR-UTCZA 10. SZ.

• Király-utca mellett. •

➔ Árjegyzék ingyen és bérmentve. ➔

1781

ELADÓ HÁZHELYEK!

Kolozsvár legszebb jövőjü, nagyon fejlődő városrészében, — az új színház közelében — az ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET telkén, az Attila-utcában, még néhány jó fekvésű házhely eladó.

Bővebb értesítés: naponta délelőtt 11—1 óráig és délután 4 órától 6 óráig az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári irodájában, Kolozsvárt, Petőfi-utca 7. szám alatt, I. emeleten balra.

Csatornázás! Vizvezeték! Villanyvilágítás!

Hirdetéseket jutányos áron felvállal a lap kiadóhivatala

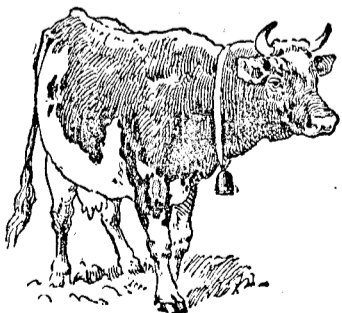
1900. párisi világiállítás Grand Prix. KWIZDA FERENC JÁNOS

cs. és kir. ausztriai-magyarországi, kir. román és bolgár fejed. udv. szállító, ker. gyógyszerész 1737. I. Korneuburg, Bécs mellett. — Lósportcikkek.

Kwizda-féle Restitutions-fluid

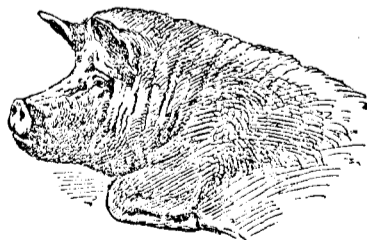
cs. és kir. szab. mosóvíz lovak számára. Ara egy üvegnek 2 kor. 80 fill. Több mint 40 éve használják az udvari és más nagyobb istállókban, egy a polgári mint katonai körökben, az izmok erősítésére, nagy használat előtt és izombénaság ellen. A lovat trainingben igen nagy munkabíráásra képesíti.

KWIZDA-féle Korneuburgi marha-táppor.

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. — 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejelés fokozására. 1 doboz ára 1.40 K. 1/2 doboz 70 fillér.

Csakis ezen védjeggyel valódi. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerháza, Budapest, VI., Király-utca 12. és Andrassy-ut 26. szám.

Kwizda-féle sertés- és baromfi-por

Egészségi por a hizlalás előmozdítására. Kis doboz Kor. 1.20. Nagy doboz Kor. 2.40.

Kwizda-féle baromfi-por

diatetikus szer a tápszerhez való hozzáadásra ludak, kacsák, tyukok, gyöngytyukok, páv. kstb. részére. Egy doboz ára K. 1.

Elpusztíthatatlan

minőségű juta-, len- és kenderzsákok

legtisztább magyar lenből készült vízhatlan vitorlavászon és juta kazal, gép- és szekértakaró

ponyvák

bármily nagyságban gyári áron 1738

kölcsönzsákok

minden célra

kölcsönponyvák

vasuti kocsik, szekér, behordási, rostaalj és repceponyvák és asztagtakaróhoz legmérsékeltőbb kölcsöndij ellenében

Kölcsön és vételre

vízmentes esőköpenyvek Hungária

kétszer sodrott favéges kézi kévekötelek.

130, 140, és 150 centiméter hosszban

Minden anyag töltésére alkalmas egyszerűhasznált zsákok vétele és eladása:

Nagel Adolf

zsák- és ponyva-nagyraktár és kölcsönintézetében.

BUDAPEST, V., ARANY JÁNOS-utca 10.

Sürgöncyim:

„Nagela, Budapest.”

Vidéki telefon: 35—92 sz.

FIUMEI KÁVÉBEHOZATALI TÁRSASÁG

kolozsvári főkelepe Mátyás-király-tér 12. (Telefonsz. 475.)

o o o o o Oránként friss pörkölés. o o o o o

Világhírű „SOERABAJA” kávékeverék

Valódi „TÖRÖK” kávé, 1 kilogramm 3 korona 80 fillér.

o o o Zamatja és kitűnő íze felülmulthatatlan. o o o

Tea és Rum különlegességek.

Nőtlen kertészt keresek azonnali belépésre. A virágkertészet mellett, különösen a gyümölcsfa-tenyésztésben kell szakértelemmel bírnia. Fizetés meg egyezés szerint. Oláh nyelv szükséges. — Bizonyítvány-másolatok, melyek vissza-nem adatnak, beküldendők.

1784 **N. NALÁCZY GÉZA.**
Puj — Hunyadvármegye.

MA JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDESI ANYAGA
ETERNIT PALA
MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK
HATSCHÉK LAJOS
BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33.

Elárusító hely Kolozsvárt:
• SZENES KÁROLYNÁL. •